

SIA „Alpha osta” minerālmēslu termināls Informatīvais materiāls

Informaīvais materiāls izstrādāts atbilstoši Ministru kabineta 2016.gada 1.marta noteikumu Nr.131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” 69.punkta un 7.pielikuma prasībām.

Informaīvais materiāls paredzēts, lai informētu apkārtnes iedzīvotājus, komersantus un organizācijas par rīcību un paredzētajiem aizsardzības pasākumiem rūpnieciskās avārijās gadījumā SIA „Alpha osta” minerālmēslu terminālā (turpmāk – objekts) teritorijā.

Vispārējā informācija

Objekta atrašanās vieta – Birzlatu ielā 26, 34, 38, Rīgā.
Objekta juridiska adrese – Birzlatu ielā 26, Rīgā, LV-1015
Uzņēmuma kapitāla daļas pieder juridiskām un fiziskām personām.

Objekta atbildīgā persona – SIA „Alpha osta”
eksploataācijas dienesta vadītājs Valērijs Fjodorovs.

Objekta darbības apraksts

SIA „Alpha Osta” nodarbojas ar birstošu minerālmēslu (karbamīds, amonija nitrāts, amonija sulfāts, amofoss, azotofosfāts, NPK (komplekss slāpekļa – fosfora – kālija mēslajums) un kālija hlorīds) pārkraušanu no dzelzceļa vagoniem uzreiz kuģos vai slēgtās noliktavās un glabāšanu tajās līdz pārkraušanai tālāk kuģos.

Informācija par bīstamajām vielām kas var izraisīt rūpniecisko avāriju objektā

Rūpniecisko avāriju objektā var izraisīt amonija nitrātu saturošie minerālmēsli. Amonija nitrātu saturošie minerālmēsli ir cieta viela granulā veidā, kas paredzēti kultūraugu mēslošanai.

3.kat., H272: Var pastiprināt degšanu, Oksidētājs.

2.kat., H319: Izraisa nopietnu acu kairinājumu.

Svarīgie simptomi un sekas, ko izraisa Amonija nitrāta iedarbība

Ieelpojot – klepus, galvassāpes, iekaisis kakls.

Saskarē ar ādu – apsārtusi āda.

Saskarē ar acīm – apsārtums, sāpes.

Norijot – vēdersāpes, zilas lūpas vai nagi, zila āda, krampji, caureja, reibonis, vemšana, vājums.

Pirmās palīdzības pasākumi

Ja ieelpots, pārvietot personu svaigā gaisā. Ja neelpo, sniegt mākslīgo elpināšanu. Konsultēties ar ārstu.

Norijot, izskalot mutes dobumu. Ja cietušais ir pie samaņas dot iedzert ūdeni. Netraisīt vemšanu. Nekavējoties meklēt medicīnisko palīdzību un uzrādīt iepakojumu un marķējumu. Saskarē ar acīm, skalot uzreiz atvērtas acis ar lielu ūdens daudzumu vismaz 15 minūtes.

Saskarē ar ādu, nekavējoties mazgāt ar lielu daudzumu ūdens un ziepēm. Ja nepieciešams, vērsieties tuvākajā medicīnas iestādē vai izsaukt Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu.

Informācija par rūpnieciskās avārijas bīstamību, riska faktoriem un atbilstības scenārijiem

Amonija nitrātu saturoši minerālmēsli ir stabils ķīmisks produkts, kas pats nerada paaugstinātu bīstamību. Amonija nitrāta minerālmēslu bīstamība var rasties blakus apstākļu iedarbības rezultātā, un tā var izpausties kā ugunsgrēks, produkta ķīmiska sadalīšanās ar toksisku izgarojumu rašanos. Amonija nitrāta saturošs minerālmēslajums var sadalīties, izraisot sprādzieni, ja tas tiek karsēts, piemēram, ar uguni, stingri noslēgtā vidē.

Amonija nitrātu saturoši minerālmēsli pēc savām īpašībām ir oksidētājs, tādēļ aizdegšanās var notikt, tam nonākot saskarē ar degstspējīgiem materiāliem.

Ugunsgrēka gadījumā sagaidāma siltumstarojuma, dūmu un toksisku tvaiku izplatība objekta tuvumā. Iespējama siltumstarojuma iedarbība uz blakus objektiem, kā arī ugunsgrēka bīstami faktori var apdraudēt cilvēku dzīvību un veselību.

Tīrs amonija nitrāts ķīmiski sadalās (notiek dekompozīcija) tad, kad tas tiek karsēts virs tā kušanas temperatūras. Šādā reakcijā izdalās ūdens tvaiki, amonjaks, slāpekļskābes tvaiki un slāpekļa oksīdi. Strauja produkta sadalīšanās var izraisīt sprādziena draudus.

Sprādziena gadījumā izplatās pārspiediena vilnis, kas var sagraut ēkas, būves un iekārtas, kā arī apdraudēt cilvēku dzīvību. Sprādziena radītais iedarbības attālums un radītās sekas atkarīgas no produkta daudzuma, kas iesaistīts sprādzienā.

Rūpnieciskās avārijas rezultātā izbirušie vai izšķīdušie ūdenī minerālmēsli var nonākt Daugavas akvatorijā un piesārņot vidi.

Rīcība rūpnieciskās avārijas gadījumā

Uzmanību!

Par objektā notikušu avāriju vai izcēlušos ugunsgrēku, kas apdraud apkārtējos iedzīvotājus un tuvumā esošo uzņēmumu darbiniekus, brīdīnās operatīvais transports ar skaļruniem, kā arī traukmes sirēnu signāls. Izdzirdot traukmes sirēnu jāieslēdz radio (Latvijas radio 1, 2, 3, 4, 5, radio SWH, radio Skonto, Kristītais radio) vai TV (LTV1, LTV7, LNT, TV3, TV5, Pirmais Baltijas kanāls), lai saņemtu informāciju par notikušo un turpmāko rīcību. Blakus esošo uzņēmumu apziņošana notiks telefoniski saskaņā ar apziņošanas shēmu.

Rīcība, atrodoties telpās

Sapemot brīdinājumu par ugunsgrēku vai lielu piedūmojumu, aizveriet un noblīvējiet logus, durvis, ventilācijas lūkas un dūmvadus. Izslēdziet ventilācijas sistēmas un kondicionierus. Aizsargājiet elpošanas ceļus, izmantojiet jebkādu ūdenī samērcētus gaisa caurlaidīgus audumus vai citus atbilstošus individuālās aizsardzības līdzekļus. Nestāviet pie logiem. Sekojiet turpmākai informācijai un norādījumiem par rīcību pilsasziņas līdzekļos. Ja iespējams, pārliecinieties, vai kaimiņi zina par avāriju un prot atbilstoši rīkoties. Drošās telpas atstājiet

tikai pēc atbilstošas informācijas saņemšanas no valsts vai pašvaldības institūcijām.

Rīcība, atrodoties ārpus telpām

Sajūtot toksisku dūmu vai tvaiku smaku vai saņemot brīdinājumu, meklējiet patvērumu tuvākajā ēkā. Ja tas nav iespējams, nekavējoties dodieties prom no bīstamās vietas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš Jums pūstu no sāniem). Ja Jums ir apgrūtināta elpošana, izmantojiet jebkādius tīdēnī samērā tīrus gaisa caurlaidīgus audumus un elpojiet caur tiem. Ja tas nav iespējams, aizturiet elpu vai veicat īsas, seklas ieelpas. Ja jūtat veselības stāvokļa pasliktināšanos, vērsieties tuvākajā medicīnas iestādē vai izsauciet Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu.

Evakuācija

Nemot vērā, ka objektā ir iespējama eksplozija ar sekojošu pārspriediena vilni, saņemot brīdinājumu par rūpniecisko avāriju objekta nepieciešams pēc iespējas ātrāk evakuēties un atstāt apdraudēto zonu vismaz 800 m attālumā no avārijas vietas, pārvietojoties perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš Jums pūstu no sāniem). Informācija par evakuēšanās nepieciešamību un papildus norādījumus sniegs operatīvie un glābšanas dienesti izmantojot operatīvo transportlīdzekļu skafrūpus, kā arī plašsaziņas līdzekļus. Evakuācijas gadījumā ņemiet līdzi personu apliecinošos dokumentus (pase, ID karte), naudu, bankas kartes, sakaru līdzekļus, medikamentus, ja tos nepieciešams lietot regulāri. Pirms evakuācijas noslēdziet elektropadevi, gāzes un ūdens padevi. Paziņojiet apkārtējiem par izziņoto evakuācijas nepieciešamību un palīdziet bērniem, invalīdiem un vecākiem cilvēkiem sagatavoties evakuācijai. Dodieties prom no apdraudētas teritorijas norādītajā virzienā.

- **Avārijas gadījumā ievērojiet operatīvo dienestu rīkojumus, instrukcijas un prasības!**
- **Neceliet paniku un saglabājiet mieru!**

Objekta avārijatavība

Objekta drošības sistēmas politika ir vērstā uz avāriju nepieļaušanu un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu.

Objektam izstrādāts Drošības pārskats un Civīlās aizsardzības plāns. Šajos dokumentos apkopota informācija

l objekta tehnisko un drošības līmeni, dar. organizāciju, apskatīta tā bīstamība no avāriju riska viedokļa un noteikti preventīvie, kā arī reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi avāriju gadījumos.

Objekts ir nodrošināts ar nepieciešamajiem aizsardzības sistēmām rūpniecisko avāriju novēršanai, kā arī citiem resursiem (ugunsdzēsības līdzekļiem, transporta līdzekļiem, trauksmes un sakaru līdzekļiem, individuālās aizsardzības līdzekļiem, pirmās palīdzības līdzekļiem u.c.) preventīvo pasākumu īstenošanai, kā arī rīcībai rūpnieciskās avārijas gadījumā.

Darbinieku ir apmācīti darba aizsardzības, ugunsdrošības, kā arī civīlās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas jomās.

Pārskats par neatliekamajiem pasākumiem rūpniecisko avāriju gadījumos objektā

Neatliekamie pasākumi objektā rūpnieciskās avārijas gadījumā, kas noteikti Civīlās aizsardzības plānā ir:

- tehnoloģisko procesu apturēšana,
- trauksmes izsludināšana un apziņošanas pasākumi, t.sk. valsts vai pašvaldības institūciju informēšana,
- avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumi, t.sk. ugunsdzēsības pasākumi, darbinielu evakuācija,
- pirmās palīdzības sniegšana,
- sadarbība ar glābšanas dienestiem avārijas ierobežošanā un likvidēšanā.

Sadarbība ar glābšanas un citiem operatīvajiem dienestiem

Objektā ir izveidota trauksmes un apziņošanas sistēma, lai avārijas vai tās draudu gadījumā brīdināt sabiedrību un informēt valsts un pašvaldības institūcijas. Saskaņā ar objekta Civīlās aizsardzības plānu, avāriju pārvaldīšanas pasākumos, paredzēts iesaistīt glābšanas, operatīvos un citus valsts dienestus:

- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu,
- Valsts policiju,
- Pašvaldības policiju,
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu,
- Valsts vides dienestu,
- Valsts darba inspekciju.

Papildu informācija

Detalizētāku informāciju par veiktajiem objekta riska novērtējuma rezultātiem un avāriju seku izplatību var iegūt, iepazīstoties ar Drošības pārskatu un Civīlās aizsardzības plānu, kuri ir pieejami pie SIA „Alpha osta” ekspluatācijas dienesta vadītāja, iepriekš piesakoties pa tālruni **67351520**.

Informācija par ārupusobjekta civīlās aizsardzības plānu pieejama Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tīmekļvietnē.

Objektam piemēro normatīvos aktus par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem. Atbildīgā persona ir iesniegusi iesniegumu par bīstamajām vielām objektā Valsts vides dienestam, ka arī Vides pārraudzības valsts birojam iesniegts Drošības pārskats.

KUR ZVANĪT ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀS?

Vienotais ārkārtas palīdzības izsaukumu numurs,

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

112

Valsts policija un pašvaldības policija

112 vai 110

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests

113 vai 112

Gāzes avārijas dienests

114 vai 112

Valsts vides dienests

67084306, 26565626

26338800